

Enthousiaste belangstelling voor koninginneteeltdag in Wageningen

Joop Beetsma

De belangstelling voor deze dag was ongeveer even groot als in het vorige jaar. Na de ontvangst met koffie kon voorzitter Jan Dommerholt in de collegezaal van de vakgroep Entomologie van de LUW 76 enthousiaste deelnemers verwelkomen.

Koninginneteeltcommissie weer bij VBBN

116 Hij deelde mee dat de Commissie voor de koninginneteelt niet meer onder de Bedrijfsraad valt en dat de VBBN het plan heeft om deze commissie weer op te nemen. Het doel van deze commissie blijft, tenzij daar andere ideeën over ontstaan, het bijeenbrengen en ondersteunen van alle organisaties die zich met de koninginneteelt bezig houden en het uitdragen van kennis en ervaring op dit gebied tijdens de bijeenkomsten en in de vorm van informatie-verstrekking voor beginnende telers. Dit alles, zonder onderscheid te maken tussen de honingbijrassen waarmee gewerkt wordt en de organisatie waarbij de imker is aangesloten.

In- en uitvoer bijenmateriaal binnen de EU

Over de in- en uitvoer van bijen en bijenbenodigheden (waaronder was en kunstraat) binnen de EU gaf Wim van den Hoeven, voorzitter van de Landelijke Ziektebestrijdingscommissie VBBN, een toelichting op wat er reeds in het maandblad *Bijen* is gepubliceerd. In verband met het onder controle houden van het Amerikaans vuilbroed wil de RVW alle imkers registreren; voor de bevruchtungsstations wordt gedacht aan een verantwoordelijke persoon die gemachtigd wordt om gezondheidsverklaringen af te geven. Van den Hoeven overlegt met de RVW of alle imkers moeten worden geregistreerd of alleen die imkers die met hun volken naar een ander land reizen. Deze regeling betreft personen die een of meer bijenvolken houden, afgezien van het feit of ze dit als liefhebberij doen of als beroep. Om een indruk te krijgen hoeveel imkers in principe van plan zijn met hun volken naar het buitenland reizen, worden deze imkers verzocht om dit zo snel mogelijk bij hun organisatie te willen melden. De regeling moet voor dit seizoen klaar zijn. In het aprilnummer van *Bijen* zullen de eisen, die in Duitsland worden gesteld ten

aanzien van het importeren van bijen, worden opgenomen.

Imkersdemonstratie bij EU in Brussel

Als voorzitter van de Bedrijfsraad roept Dick Vunderink de imkers op om deel te nemen aan een demonstratie bij de kantoren van het Europarlement en de EU op maandag 24 januari om te protesteren tegen het uitblijven van een door het Europarlement toegezegde ondersteuning bij de ziektebestrijding, het onderzoek en de voorlichting. Er worden in totaal 1.800 imkers, waaronder 20 Nederlanders verwacht.

Als voorzitter van de VBBN stelde Vunderink dat de Bedrijfsraad geen hoge prioriteit aan de Koninginneteeltcommissie gaf en dat de VBBN nu overweegt om deze commissie weer op te nemen. De koninginneteeltcommissie behoudt een eigen bestuur, waarin alle imkersorganisaties vertegenwoordigd kunnen zijn, met een contactpersoon in het Hoofdbestuur. De wens van de VBBN is dat deze commissie hulp verleent aan alle koninginnetelers (ook professionele) en KI-cursussen organiseert.

Mededelingen KI, overlarfdagen en bevruchtungsstations

In verband met het feit dat Gerard Luttikhuis verhinderd was om te komen, gaf Rein Kakes zijn berichten door. De KI-Nieuwsbrief, samengesteld door de heer Kempers, is aan alle oud-cursisten gezonden. De contactdag 1994 zal op de 2e of 3e zaterdag in mei worden gehouden. Hierbij zullen de heren Nuy en Scheere, uit België, die zeer veel ervaring in de KI hebben, aanwezig zijn. De KI-apparatuur is aanwezig in het Bijenhuis en kan daar worden gebruikt. Iedere gebruiker dient zelf alle benodigde materiaal mee te nemen. Mevrouw Kleinen wil een stamboom van de teeltlijnen bijhouden.

Kakes deelde verder mee dat, zoals gebruikelijk, alle mededelingen over overlarfdagen en bevruchtungsstations in het aprilnummer van *Bijen* zullen verschijnen. De gang van zaken in Lemmer zal dezelfde zijn als in voorgaande jaren. Mogelijk wordt het bevruchtungsstation naar de oorspronkelijke locatie verplaatst. Luuk de Wit gaf een overzicht van de activiteiten van de Buckfastbevruchtungsstations.

Selectie van bijenlijnen op varroamijt-tolerantie

In aansluiting op de voordracht van Willem Jan Boot tijdens de vorige bijeenkomst, gaf Joop Beetsma een overzicht van de ontwikkelingen op het gebied van de selectie van bijenlijnen op tolerantie ten opzichte van de varroamijt. Met het resultaat van de globale selectie van Joegoslavische volken in de Verenigde Staten wordt waarschijnlijk veel te voortvarend gehandeld. Geselecteerde koninginnen werden aan beroepstellers uitgereikt en deze telers adverteren nu zelfs met koninginnen die mijtresistente (varroa- en trachee-mijt) volken zouden produceren.

De onderzoekers Bert Thrybom en Ingemar Fries hebben in 1991 aangetoond dat in hybride-volken, (*A. m. monticola*, afkomstig uit Kenia x *A. m. ligustica*), het percentage varroamijten dat zich niet voortplant in de broedcellen groter is (24,3) dan in *A. m. ligustica* volken (7,8). Op het eiland Gotland, Zweden, worden kruisingen van de Elgonbij, (*A. m. monticola*, met de Buckfastbij, *A. m. ligustica* (de Italiaanse bij) en met *A. m. sahariensis* getest op bruikbaarheid als produktievolk en op resistentie tegen de varroamijt. In een vergelijking met volken van het Zweedse straathondenras, blijken de kruisingen wat betreft de honingproductie, de steeklust, de ontwikkeling van het volk, de neiging tot zwermen en het lage aantal varroamijten per volk in het najaar, weinig te verschillen.

In 1990 heeft de imker Alois Wallner in Oostenrijk uit 700 carnica-volken 70 volken geselecteerd waarin weinig mijten voorkwamen. Hij controleerde dit aantal door in het voorjaar en het begin van de zomer darrebroedcellen te openen. Alle volken met veel mijten werden uitgesloten van de proef en met mierzuur behandeld. Bij 12 overgebleven volken onderzocht hij de besmetting door om de twee weken 20-50 werkstercellen te openen en het aantal mijten te tellen. Deze volken overwinterde hij zonder chemische behandeling en in het volgende jaar ontwikkelden zij zich op normale wijze. Vanaf september 1990 tot april 1991 verzamelde hij van vijf willekeurig gekozen volken alle mijten die op de varroalade vielen en onderzocht hoeveel van deze mijten door de bijen beschadigd waren. Voor de gehele winterperiode varieerde het percentage beschadigde mijten tussen 7,1 en 33,2. Het aantal beschadigde mijten was gecorreleerd met het totale aantal gevallen mijten. De beschadigingen varieerden van het ontbreken van kleine stukjes van de monddelen en alle poten tot het ontbreken van de

monddelen en alle poten. De gevonden mijtensterfte in de geselecteerde volken was, van november tot maart, zes maal zo groot als in niet-geselecteerde volken uit hetzelfde gebied. Bij een volk werd geschat dat slechts 45,6 % van het aantal 'ingewinterde' mijten was overgebleven. De resultaten werden bewerkt en gepubliceerd door Ruttner en Hänel (1992).

Excursie naar het bevruchtungsstation Schiermonnikoog

Peter Liebroer verzorgt voor gevorderde imkers de cursus koninginneteelt in Alkmaar. Hij vertelde zeer enthousiast over een excursie met de cursisten naar het bevruchtungsstation en vertoonde daarbij een serie prachtige dia's. Deze excursie leidde uiteindelijk tot meedoen en herhaalde bezoeken.

Vergelijking Schier en kruising Schier x Spiekeroog

Omdat Hayo Velthuis wegens familieomstandigheden niet aanwezig kon zijn vertelde Bram de Smidt over de lotgevallen tijdens het uitvoeren van een degelijk geplande vergelijking tussen Schier en de kruising Schier x Spiekeroog. Zijn conclusie was dat zo'n vergelijking, vooral door weersomstandigheden, niet een eenvoudige zaak is. Dit verslag wordt in beknopte vorm in *Bijen* gepubliceerd.

Bijenkasten op phacelia. Foto H. Bonnema

